Aamupäivä klo 9–12

Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyö

Puheenjohtaja yhteyspäällikkö José Valanta

KUNTA-LIITTO | Kommun-förbundet

#sotetulevaisuuspäivä

Aamupäivän klo 9:00 – 12:00 ohjelma

Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyö

Avaus – uudistuksen tilanne
Kuntaministeri Sirpa Paatero
Varatoimitusjohtaja Hanna Tainio, Kuntaliitto

Yhteistyön ja yhdyspintojen huomiointi lainsäädännössä ja uudistuksen toimeenpanossa
Erityisasiantuntija Antti Kuopila, STM
Kommenttipuheenvuoro kehittämispäällikkö Irmeli Myllymäki, Kuntaliitto

Tehtäväkohtainen integraatiotutkimus – alustavia tuloksia
Kehittämispäällikkö Kauko Aronen, Kuntaliitto
Kommenttipuheenvuoro Juhani Lehto, professori, emeritus. Tampereen yliopisto

Paneelikeskustelu - Minkälaista yhteistyötä ja työnjakoa tarvitaan?

Yhteistyö ja yhdyspinnat järjestökentän näkökulmasta johtaja, varapääsihteeri Anne Knaapi, SOSTE

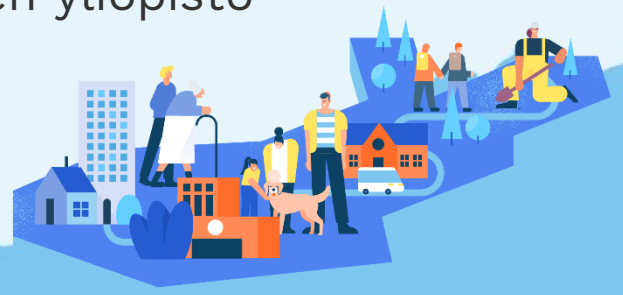

KUNTA LIITTO | Kommun-förbundet

Avauspuheenvuorot

Kuntaministeri Sirpa Paatero
Varatoimitusjohtaja Hanna Tainio

KUNTA-LIITTO | Kommun-förbundet

#sotetulevaisuuspäivä

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Sote-uudistus

Yleiset linjaukset
Lausuntokierroksen palaute ja sen huomiointi
Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö
Aikataulut

Kuntaliiton sote-tulevaisuuspäivä 20.11.
kuntaministeri Sirpa Paatero

Sote-uudistus

Sote-uudistuksen tavoitteet

- kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja
- turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille suomalaisille
- parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta erityisesti perustasolla
- turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti
- vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin
- hillitä kustannusten kasvua

Visio: sote ja pela

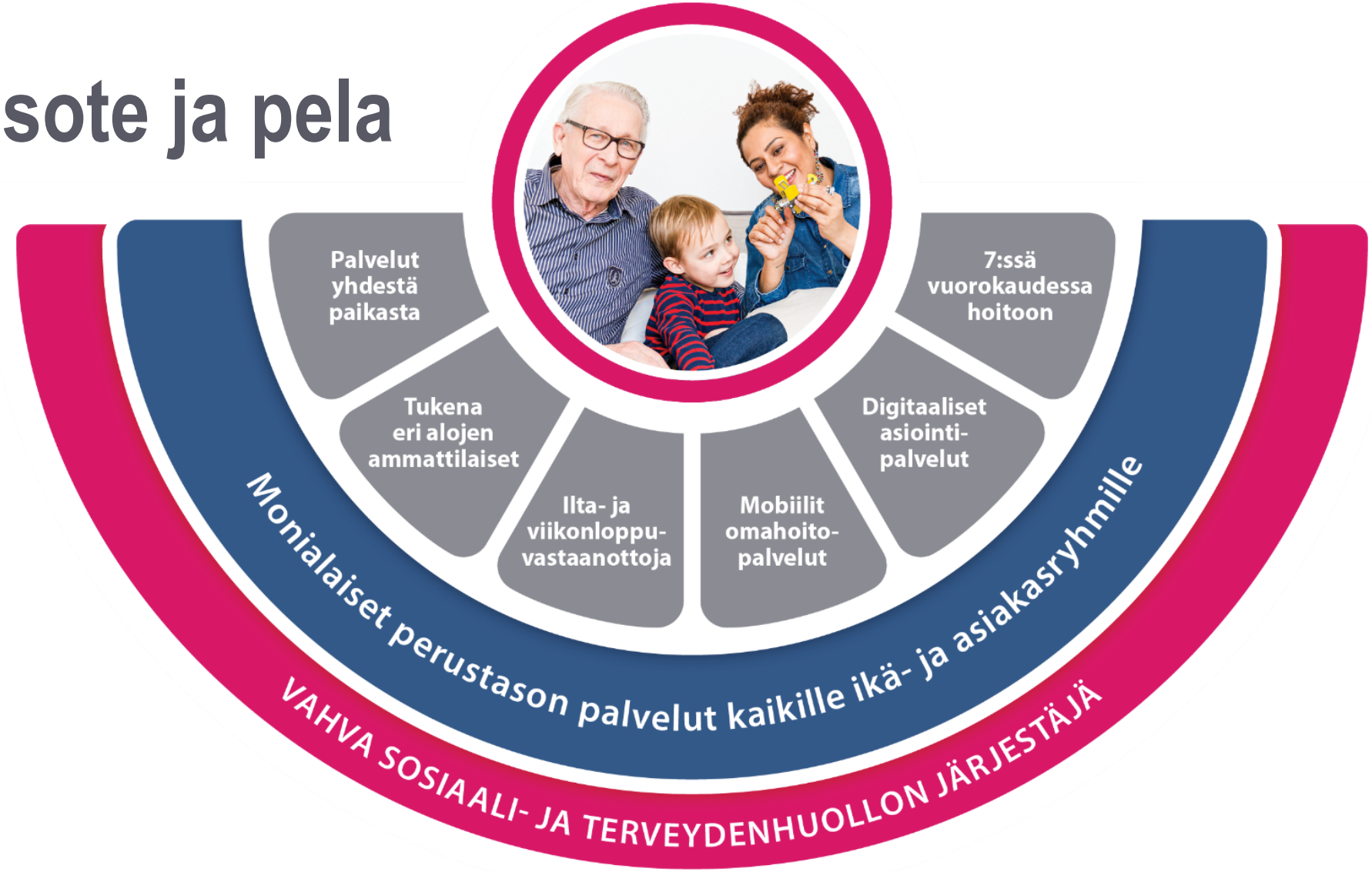

Pelastustoimen uudistuksen tavoitteena on, että ihmisten ja yhteisöjen sekä koko yhteiskunnan turvallisuus paranee

Sote-uudistuksen painopisteet

Hyvinvointialue

Sama toimija vastaa siitä, että saat tarvitsemasi sosiaali- ja terveyspalvelut.

Ihmislähtöiset palvelut

Palveluja kehitetään niin, että pääset yhdellä yhteydenotolla oikeaan palveluun.

Osallisuus

Päätöksenteko säilyy lähelläsi. Palveluja uudistetaan yhteistyössä asukkaiden kanssa.

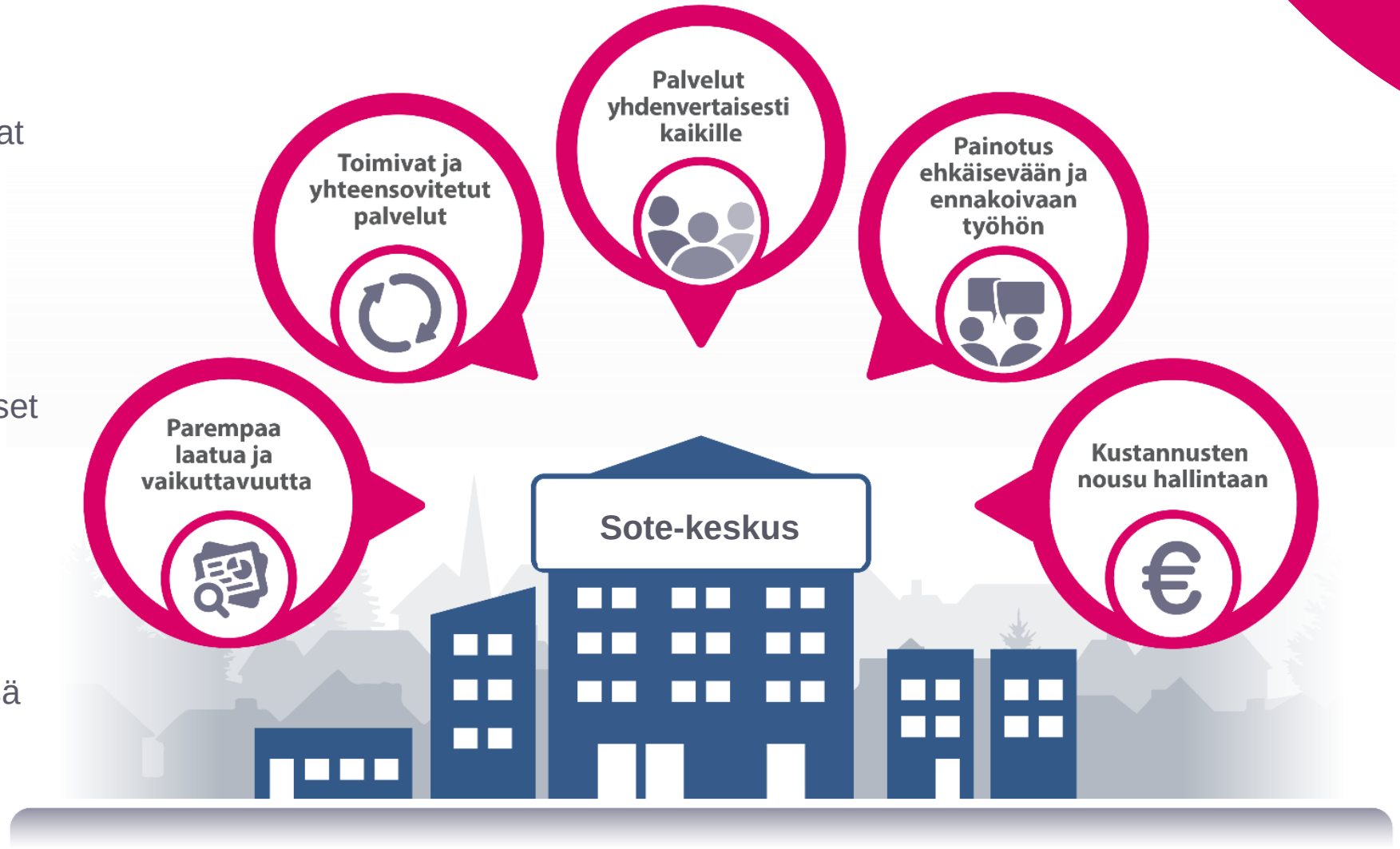

Sote-uudistuksen lausuntokierros 15.6.-25.9.

- Lausuntoja saatiin yhteensä 804
- Perusratkaisuja kannatetaan
- Keskeiset muutosehdotukset koskivat
  - rahoitus – kunta ja sote-maakuntarahoitus
  - sote-maakuntien ohjaus ja itsehallinto
  - järjestämisvastuu, ostopalvelut ja sopimuksien mitättömyys
  - tehtävän siirto sote-maakuntien ja kuntien välillä
  - sote-maakuntien yhteistyösopimus
  - uudistuksen voimaantulo

Kuntien rahoitus ja omaisuuden kompensaatio

- Siirtymätasaus
  - Muutetaan pysyvän siirtymätasauksen enimmäismääräksi +/-60 euroa/asukas aiemman +/- 100 euron sijaan (vrt. laaja lausuntopalaute siirtymätasauksen alentamiseksi). Kustannusneutraali kunta-valtio-suhteessa.
- Valtionosuuskriteerit
  - Lisätään uutena kriteerinä asukasmäärän kasvuun perustuva lisä (n. 29 milj. euroa), jolla vastataan väestömäärän kasvun aiheuttamaan palvelutarpeen lisäykseen. Rahoitetaan peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän sisällä tasasuuruisesti euroa/asukas.
- Omaisuuden kompensaatio
  - Kunnille omaisuusjärjestelyistä aiheutuvista kustannuksista maksettavan kompensaation raja muutetaan matalammaksi (0,7 % -> 0,5 %)

Hyvinvointialueiden rahoitus

- Hyvinvointialueiden pysyvä siirtymätasaus muuttuu symmetrisestä +/- 150 e/as. epäsymmetriseen -100/+200 e/as. Valtio rahoittaa muutoksen.

- Kaksikielisyyden painoarvo sote-rahoituksen määräytymiskriteereissä nousee 0,35 % → 0,5 %.

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin (nk. hyte-kerroin) tulee 1 % painolla mukaan rahoituskriteereihin vuodesta 2023, aluksi e/as. Vuodesta 2026 eteenpäin hyte-rahoitus määräytyy hyvinvointialueiden laskennallisten hyte-kertoimien mukaisesti.

- Vieraskielisyyskerroin muuttuu niin, että vieraskielisten lukumäärän kasvu nostaa maakuntien kokonaisrahoitusta (perushinta x vieraskielisten määrä)

- Koko maan tasolla rahoitusta korotetaan vuoteen 2029 asti sosiaalimenojen analyysimallin (nk. some-malli) mukaisella palvelutarpeen kasvuarviolla korotettuna 0,2 %-yksiköllä. Vuodesta 2029 eteenpäin rahoitusta korotetaan some-mallin mukaisella ennusteella.

Hyvinvointialueen järjestämisvastuu

- Hyvinvointialueella oltava riittävä oma tuotanto ja osaaminen, ei edellytetä ylikapasiteetin ylläpitoa.
- Häiriö- ja poikkeustilanteissa palvelut on turvattava oman tuotannon, varautumissuunnitelmien sekä muiden hyvinvointialueiden ja palveluntuottajien kanssa tehtävän yhteistyön avulla.
- Hyvinvointialue voi järjestää ja tuottaa palveluja toisen hyvinvointialueen alueella vain, jos se toimii yhteistyössä tai -toiminnassa kyseisen hyvinvointialueen kanssa.
- Yksityisen palveluntuottajan palveluissa voidaan käyttää julkista valtaa, jos siitä on säädetty lailla erikseen (esim. lastensuojelulaissa ja kehitysvammalaissa säädetään rajoitustoimenpiteiden käytöstä).
- Hyvinvointialueen yhtiöt rinnastuvat sote-järjestämislaissa yksityisiin palveluntuottajiin tuottaessaan hyvinvointialueelle palveluja.
  - Julkisomisteinen yhtiö ei ole rinnastettavissa viranomaistoimijaan.

Ostopalvelut ja vuokratyövoiman käyttö

- Monituottajuus on edelleen mahdollista lainsäädännön reunaehdot huomioiden.
- Yksityisiltä palveluntuottajilta voidaan hankkia kaikkia palveluja, joiden hankkimista ei ole erikseen laissa kielletty.
- Palvelusetelia voidaan käyttää. Palvelusetelilaki on tarkoitus uudistaa erikseen.
- Hyvinvointialueen palveluissa voidaan käyttää yksityiseltä palveluntuottajalta hankittua työvoimaa tai vuokratyövoimaa.

Hankintasopimuksien mitättömyys ja irtisanomismahdollisuus

- Jaetaan sopimukset kahteen kategoriaan: mitättömät ostopalvelusopimukset/-ehdot ja irtisanomisuhan alaiset ostopalvelusopimukset
- Ulkoistamissopimusten mitättömyys koskisi sopimuksia/ehtoja, joissa sovittu
  - ostopalvelujen ulkopuolelle nimenomaisesti laissa säädetyistä tehtävistä mm. julkisen vallan käyttö, sosiaalipäivystys
  - järjestämisvastuun toteuttamisesta siten, että on ilmeistä, ettei hyvinvointialue tosiasiallisesti vastaa palvelujen järjestämisestä.
- Irtisanomis- ja uudelleen neuvottelumahdollisuus koskisi sopimuksia, joissa sovittu
  - järjestämisvastuuseen kuuluvista asioista vastoin lakia muutoin kuin ilmeisesti tai jotka eivät turvaa hyvinvointialueelle riittävää omaa palvelutuotantoa
  - hyvinvointialueella harkintamahdollisuus kokonaisarvion perusteella
  - irtisanomisessa noudatettava suhteellisuus- ja yhdenvertaisuusperiaatetta

Strateginen valtion ohjaus

- Valtion ohjaus on strategisen tason ohjausta, joka keskittyy hyvinvointialueen järjestämistehtäviin.
- Ohjauksella ei puututa yksityiskohtaisesti tai velvoittavasti hyvinvointialueen tehtäviin ja palvelutuotantoon.
- Ohjaus koostuu mm. hyvinvointialueen vuotuisista ohjausneuvotteluista, YTA-alueen yhteistyösopimuksesta ja investointien ohjausmenettelystä.

Pelastustoimen suurimmat muutokset

- Pelastustoimen osalta järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille ja siirrytään valtion talousarviorahoituksen piiriin
- Uudellamaalla ja Pohjanmaalla toteutetaan aluemuutoksia
- Pelastustoimen palveluita parannetaan tehostamalla kansallista strategista ohjausta
- Palvelujärjestelmän yhtenäisyyttä parannetaan yhdenmukaistamalla palveluita

Pelastustoimen uudistuksen lausuntokierros 15.6.-25.9.

- Valtaosa lausunnon antajista näki säännöksessä määritellyt tavoitteet tarkoituksenmukaisina tai pääosin tarkoituksenmukaisina
- Lausunnot on käyty systemaattisesti läpi ja seuraavat muutosesitykset on huomioitu
  - Pelastustoimen rahoitus
  - Pelastustoimen ohjaus
  - Tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin
  - Pelastustoimen investointien ohjaus
- Muut lausunnoissa esiin nostetut asiat huomioidaan pelastuslain uudistuksen ja toimintatapojen uudistuksen yhteydessä

Pöytäkirjamerkinnät

- Hallitus sitoutuu verotusta ja rahoitusta koskevan lainsäädännön valmistumiseen hallituskauden aikana sekä sen voimaantuloon viimeistään 2026.
  - Asiaa tarkastellaan kehysriihessä 2022
- Perusterveydenhuollon hoitotakuu toteutetaan osana tuottavuuskokonaisuutta ja EU:n elpymisrahaa. Maakunnille luodaan insentiivi toteuttaa hoitotakuuta, johon on hyviä malleja ja käytäntöjä jo olemassa.
  - Palveluseteleiden käytöstä säädetään osana hoitotakuulainsäädäntöä.
- Hallitus tekee kokonaistarkastelun kuntien rahoitusjärjestelmästä ja sitä kehitetään siten, että kuntatalouden kestävyyttä ja vakautta mm. kasvavien kuntien investointikyky turvataan.
- THL:n sote-palvelutarvekerrointa kehitetään ottamaan paremmin huomioon olosuhdetekijät, kuten palkka- ja kiinteistökulut sekä segregaatio ja asunnottomuus
  - Työ tehdään ennen vuotta 2023

Hyvinvointialue ja kunnat 1/2

- Lähtökohta: hyvinvointialueen ja kunnan tehtävät eivät ole päällekkäisiä vaan toisiaan tukevia
  - Hyvinvointialue hoitaa lähtökohtaisesti vain sille lailla säädettyjä tehtäviä
  - Hyvinvointialueen rajattu yleinen toimiala vain lakisääteisiä tehtäviä tukevissa tehtävissä
  - Kunnalla säilyy yleinen toimiala
- Tehtäväsiirrot kuntien kanssa:
  - Hyvinvointialue voi hoitaa kaikkien alueensa kuntien kanssa tehdyn sopimuksen perusteella niitä kuntien vapaaehtoisia tehtäviä, joiden hoitamiseen kunnat osoittavat rahoituksen ja jotka liittyvät hyvinvointialueen tehtäväalaan.
  - Järjestämisvastuun siirto hyvinvointialueelta kunnille voidaan tehdä vain lailla.
- Hyvinvointialueen ja sen alueen kuntien on neuvoteltava vähintään valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta.
  - Vuorovaikutus ja yhteistyö alueen kuntien kanssa otettava huomioon hyvinvointialuestrategian valmistelussa.
  - Olennaista erityisesti lasten ja nuorten palvelut, hyvä esimerkkiä kuraattori- ja psykologipalvelut

Hyvinvointialue ja kunnat 2/2

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteistyössä:

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen jatkossa sekä kuntien että hyvinvointialueiden tehtävä.
- Hyvinvointialueen ja sen alueen kuntien toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä ja tuettava toisiaan asiantuntemuksellaan.
- Hyvinvointialueen neuvoteltava vähintään vuosittain yhdessä alueensa kuntien kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.
- Hyvinvointialue laatii hyvinvointikertomuksensa ja -suunnitelmansa yhteistyössä alueensa kuntien kanssa.
- Ministeriöiden ja hyvinvointialueen vuosittaisessa neuvottelussa seurataan ja arvioidaan hyten ja muiden tehtävien hoitamista koskevan yhteistyön toteutumista alueen kuntien kanssa.
- Kansalaisten näkökulmasta keskeistä saumaton palveluketju ja tieto vaikuttamismahdollisuuksista

Tehtävien ja henkilöstön siirtäminen ja organisointi

- Kunnilla keskeinen vastuu tehtävien ja henkilöstön siirtämisestä, yhteistyö tulevan hyvinvointialueen kanssa alusta asti
- Erityisesti tukipalveluhenkilöstön tehtävien kartoitus käynnistettävä ja selvitettävä ajoissa
- Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteiset in house-tukipalveluyhtiöt voivat toimia yhtenä mahdollisuutena turvata toimivat palveluketjut jatkossakin, näitä tulisi selvittää

Sote HE-luonnoksen valmistelun tavoiteajoista

Viikko 45
- Lakiluonnokset perusteluineen valmistuvat

Viikko 46
- Lainsäädännön arviointineuvoston lausunto vastaanotetaan

Viikko 47
- Oikeuskanslerin HE-luonnoksen käsittely alkaa

Viikko 49
- HE-luonnoksen koonti alkaa

Viikko 49-51
- HE hyväksytään VN-yleisistunnossa

Sote-uudistuksen tavoiteajoista

Kevät-kesä 2021	• Lakiluonnosten eduskuntakäsittely ja hyväksyntä
1.7.2021	• Voimaanpanolaki voimaan, hyvinvointialueet perustetaan
1.9.2021	• Hyvinvointialueiden väliaikaishallinnot käynnistäneet toimintansa
Alkuvuosi 2022	• Aluevaalit
Talvi 2022	• Aluevaltuustot aloittavat
1.1.2023	• Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien järjestämisvastuu siirtyy • Henkilöstön työnantajamuutos toteutuu

Sote-uudistuksen aikataulu 2020–2022

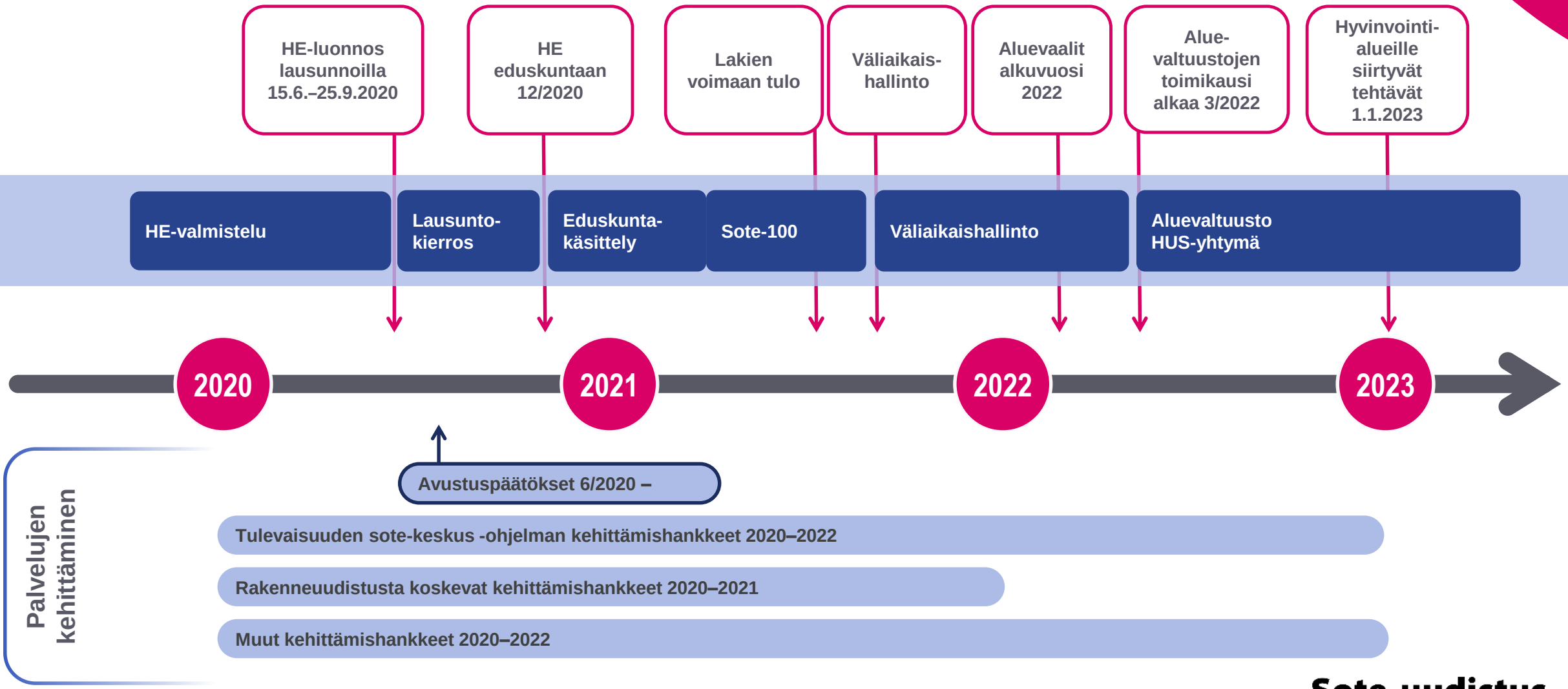

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

thl

soteuudistus.fi

#sote #tulevaisuudensote

Sote-uudistus

Kuntaliiton puheenvuoro

Varatoimitusjohtaja Hanna Tainio

KUNTA-LIITTO | Kommun-förbundet

#sotetulevaisuuspäivä

Kuntaliitto tekee työtä, jotta kunnat onnistuvat tehtävissään

Kuntaliiton missio

Kuntaliiton tavoitteet :

Sote-uudistus

- Vaikutetaan siihen, että kuntien etu ja erilaisuus tulevat huomioiduksi sote-uudistuksen valmistelussa ja toimeenpanossa
- Uudistuksen toteutustapa ei saa heikentää kuntien mahdollisuuksia vastata niille jäävistä tehtävistä
- Uudistuksessa tulee painottaa peruspalvelujen ja ennalta ehkäisevän toiminnan ensisijaisuutta ja digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntämistä
- Huolehditaan siitä, että kunnille ei anneta uusia tai laajenevia sote-tehtäviä nykyiseen kuntapohjaiseen järjestelmään
- Vaikutetaan sote-lainsäädännön uudistamiseen julkisen talouden kokonaisuuden näkökulmasta

Poimintoja kuntien lausuntovastauksista

(lausuntopalvelu.fi – kautta vastanneet kunnat)

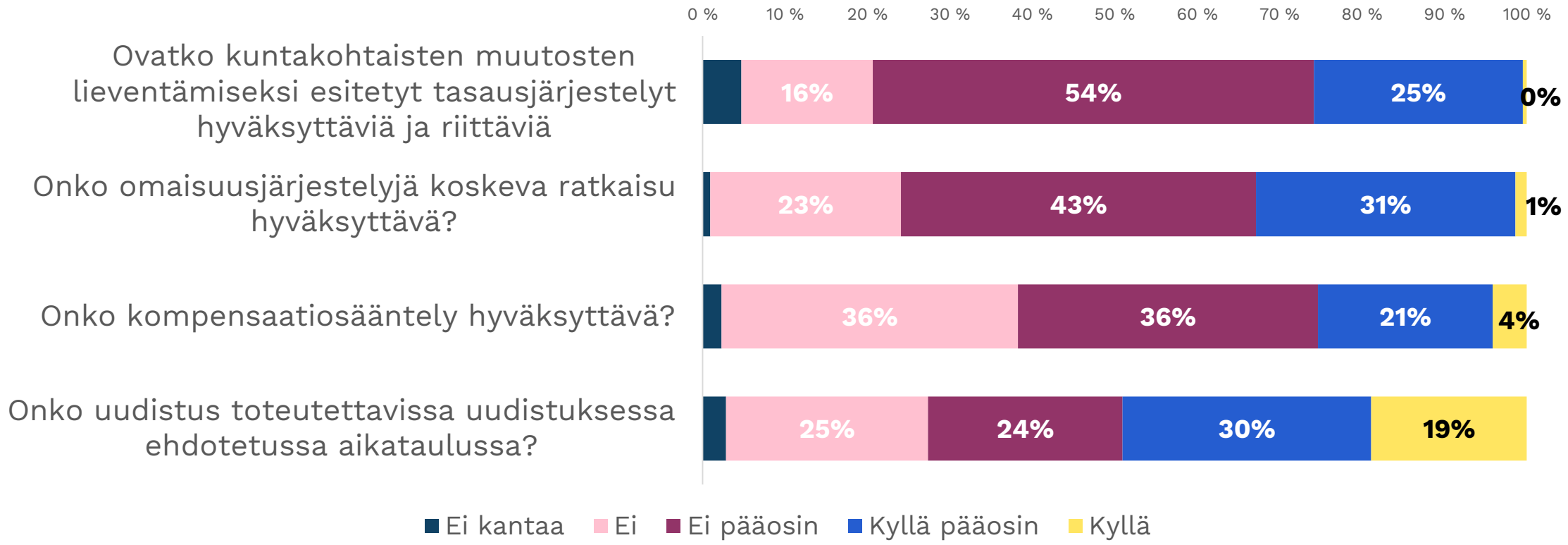

KUNTA-LIITTO

Sote-lakiluonnosten muutokset ovat oikean suuntaisia, mutta lausuntopalautetta ei ole riittävällä tavalla huomioitu

Alueiden ja kuntien erilaisuuden huomiointi jää puutteelliseksi

Kuntien roolia ei huomioida ohjausjärjestelmässä riittävästi

Järjestämistä, ostopalveluita ja investointien ohjausta koskevaan sääntelyyn jää edelleen ongelmia

Kuntakohtaisten talousvaikutusten lieventämiseen tehdyt muutokset ovat riittämättömiä

Omaisuusjärjestelyihin liittyvä kompensaatiosääntely jää muutoksista huolimatta vajaaksi

Uudistuksen aikataulu ei turvaa hallittua muutosta kaikilla alueilla

KUNTA-LIITTO

Kuntakohtaisten talousvaikutusten lieventämiseen tehdyt muutokset ovat riittämättömiä

Mitä tapahtuu kuntien taloudelle?

- Kuntatalous puolittuu ja kuntien tuloveroprosentti laskes yli 13%-yks.
- Talouden tasapainon muutoksia +/- 60€/as. rajoissa
- Tase heikkenee, ali- ja ylijäämät jäävät, samoin velat
- Taloudellinen liikkumavara heikkenee – investointikyky pienenee
- Tilanne haastavin erityisesti suurissa ja kasvavissa kaupungeissa, jotka muodostavat valtaosan koko maan kuntainvestoinneista

Kuntaliiton näkemyksiä

- Vaikutus talouden tasapainoon tulisi olla +/-0€/as.
- Uusi asukasmäärän kasvua huomioiva vos-kriteeri on tervetullut, kuitenkin sen vaikutukset pieniä
- Kuntien rahoitusjärjestelmän kokonaistarkastelu kannatettava ja käynnistettävä pikaisesti
- Koronaepidemian pysyvät vaikutukset rahoituksen siirto- ja tasausmekanismeihin tulee poistaa
- Muutoskustannukset tulee arvioida yhdessä kuntien kanssa

Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyöhön kiinnitettävä huomiota

- Kunnille jäävillä tehtävillä ja yhteistyöratkaisuiden toimivuudella hyvinvointialueiden kanssa on suora yhteys mm. terveys- ja hyvinvointierojen kaventamista ja kustannuskehityksen hillintää koskien tavoitteiden toteutumiseen
- Kriittisiä asiakasryhmiä yhteistyön toimivuuden näkökulmasta mm. : Lapsiperheet ja nuoret, maahanmuuttajat, työttömät ja osatyökykyiset, syrjäytymisvaarassa olevat ym.
- Lainsäädännössä ja uudistuksen toimeenpanossa tulisi turvata yhteistyön edellytykset kaikilla tasoilla (poliittinen päätöksenteko, organisaatioiden johto, palveluista vastaavat)
- Alueet ja kunnat ovat erilaisia : lainsäädännön tulisi mahdollistaa hyvinvointialueen ja kunnan työnjaosta ja tehtävien siirrosta sopiminen aluekohtaisesti. Esimerkiksi. oppilas- ja opiskelijahuollon psykologit ja kuraattorit sekä ympäristöterveydenhuolto

Yhteistyön ja yhdyspintojen huomiointi lainsäädännössä ja uudistuksen toimeenpanossa

Erityisasiantuntija Antti Kuopila, STM
Kehittämispäällikkö Irmeli Myllymäki, Kuntaliitto

KUNTALIITTO | Kommun-förbundet

#sotetulevaisuuspäivä

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Yhteistyön ja yhdyspintojen huomiointi lainsäädännössä ja uudistuksen toimeenpanossa

Antti Kuopila
erityisasiantuntija
STM/OHO/Ohja

Sote-uudistus

Yhteistyön elementtejä lainsäädännössä

Hyvinvointialueen ja kuntien neuvottelu yhteistyöstä

Tehtäväsiirrot hyvinvointialueen ja kuntien välillä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Asiakkaiden palvelujen yhteensovittaminen

Valtakunnalliset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle

Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

Ministeriöiden neuvottelut hyvinvointialueen kanssa

Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistyö hyvinvointialueella

Valvontaviran-omaisen tiedonsaantioikeus

Voimaanpano ja Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin

Viestintä

Yhdyspinta

1. Miten sovitaan yhteiset tavoitteet?
2. Miten järjestetään monitoimijaiset yhteistyösuhteet, vuorovaikutteiset yhteistoimintakäytännöt ja toimintatavat?
3. Lainsäädännön reunaehdot?
4. Minkälaisia sopimuksia tarvitaan?

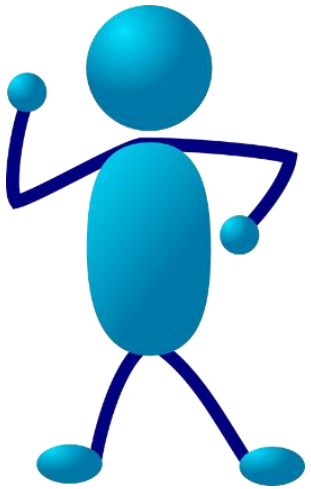

Yksityiset palveluntuottajat ja järjestöt

EU ja kv-toiminta

Ministeriöt ja muu valtionhallinto
ml. lainsäädäntö, ohjaus, rahoitus, poliisi, KELA ym.

Tulevat yhdyspintatehtävät

Eri toimialat ja niiden yhteistyö

Kunnat

Hyvinvointi-alue

LUONNOS

Alueellisen valmistelun jaoston alarakenne ja verkostot

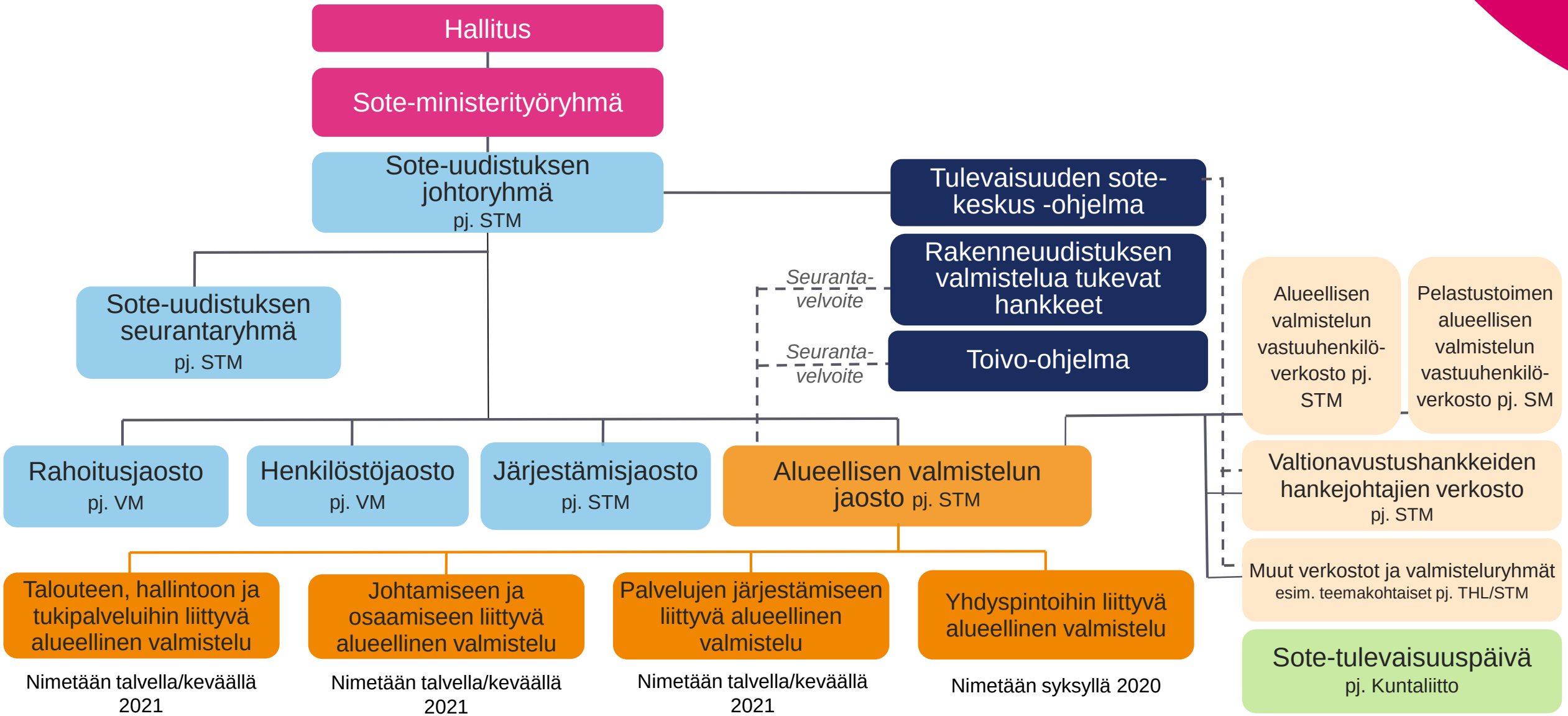

Tiekartta hyvinvointialueiden perustamiseen ja järjestämisvastuun siirtymiseen

Lainsäädäntö voimaan

Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 4	Vaihe 5
Vapaaehtoinen valmistelu, 2020	Toimeenpanon valmistelu, HE eduskuntaan 12/2020	Hyvinvointialueiden väliaikaiset valmisteluelimet	Aluevaltuustot 1.3.2022 ->	Järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023

Johtaminen (esim. osaaminen, kyvykkyydet, johtamisen välineet, tuotannon ohjaus, tietopohja, viestintä, verkostot)

Hallinto (esim. rakenteet, demokratia ja osallisuus, henkilöstön siirrot, tietohallinto)

Talous (esim. rahoitus, konsernitalous, omaisuus, sopimukset)

Palvelut (esim. palvelurakenne, -verkko ja -tuotanto, sähköiset palvelut, asiakasviestintä, yhteistyö)

Kiitos!

Antti Kuopila
erityisasiantuntija
STM/OHO/Ohja
antti.kuopila@stm.fi
p. 0295163516

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

thl

soteuudistus.fi #sote #tulevaisuudensote

KUNTA LIITTO

Yhteistyö ja yhdyspinnat SOTE-uudistuksen toimeenpanossa, kommenttipuheenvuoro

SOTE-tulevaisuuspäivä 20.11.2020

Irmeli Myllymäki, kehittämispäällikkö

Miksi yhdyspinnat pitää ottaa huomioon?

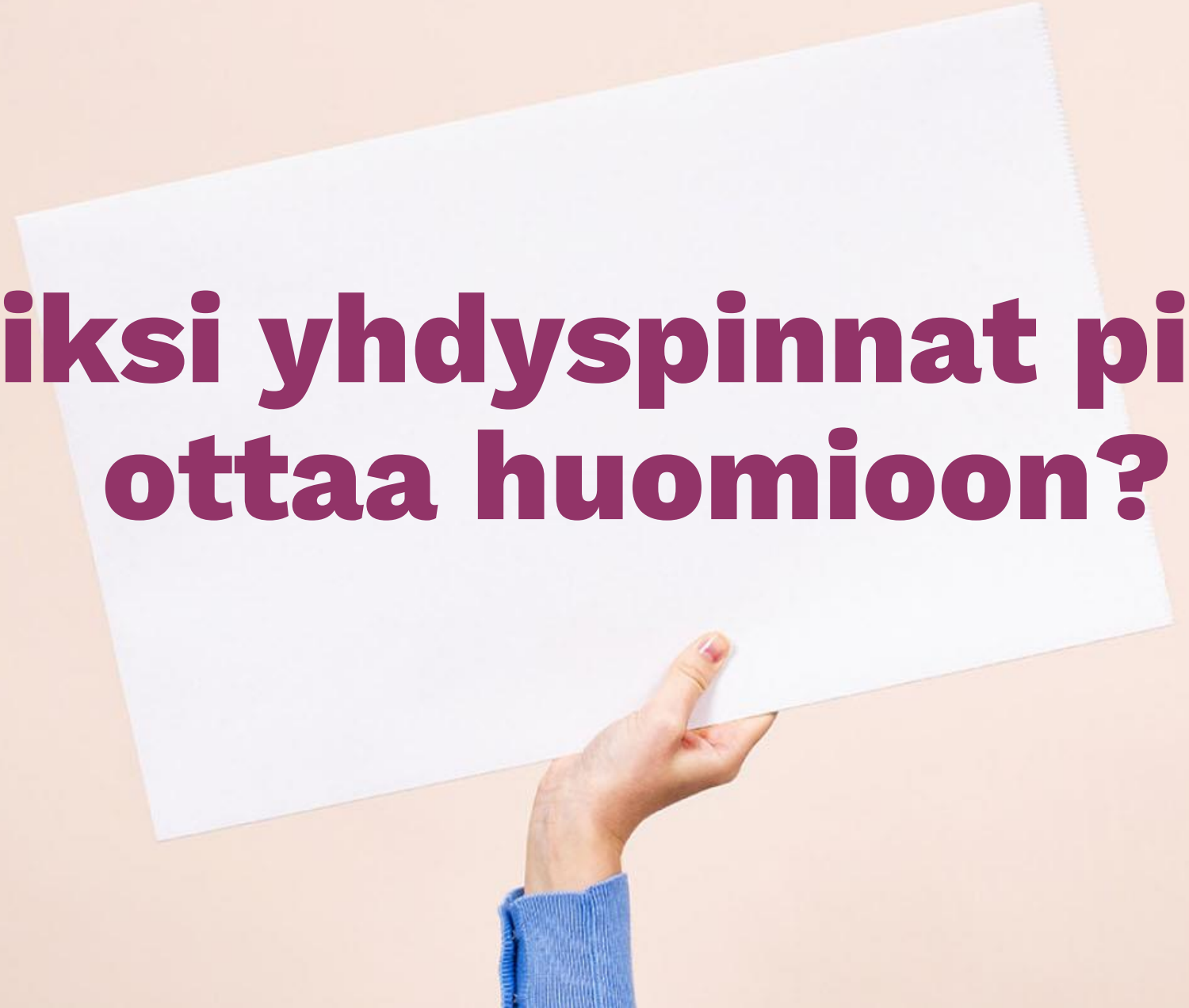

KUNTA-LIITTO

ASETELMA MUUTTUU

Kunnan sisäinen tai kunnan ja kuntayhtymän välinen ohjausjärjestelmä muuttuu yhteistyöksi hyvinvointialueen kanssa

KUNTA-LIITTO

Ilman yhteistyörakenteita vaarana on palvelujen eriytyminen

KUNTA LIITTO

Esimerkki perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen yhdyspinnoista

- Asiakkaan palveluohjaus
- Moniammatilliset yhteistyöprosessit
- Tiedonkulku
- Vastuut
- Resursointi

Kouluterveydenhuolto
Lastensuojelu
Mielenterveyspalvelut
(hyvinvointialue)

Perusopetus
Lukiokoulutus
Ammatillinen koulutus
(kunnat, kuntayhtymät ja muut koulutuksen järjestäjät)

- Missä, miten ja milloin palvelua saa ja miten sinne ohjautuu?
- Mitä tehdään jos homma ei toimi?
- Miten valmistaudutaan uudistuksiin?

- Johtaminen
- Kehittäminen
- Yhteistyön foorumit

Opiskeluhuolto
(kunta, koulutuksen-järjestäjä)
Kuraattorit ja psykologit
(hyvinvointialue)

- Hyvinvointisuunnitelmat ja -kertomukset
- Strategiat ja toimintamallit
- Sopimukset

KUNTA-LIITTO

Jotta palvelut toimivat, meidän tulee ymmärtää, että

kunnilla ja koulutuksenjärjestäjillä on hyvinvointialueen kanssa

- Yhteisiä asiakkaita, erityisesti lapset, nuoret ja perheet
- Tarve palvelujen integraatiolle
- Tarve tiedonkululle
- Tarve valmistella ja kehittää yhdessä
- Tarve johtaa ja ohjata asiakasprosesseja johdonmukaisesti yhdessä

Järjestämislaki:
Hyvinvointialueen ja alueen kuntien on neuvoteltava valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta.

Riittääkö tämä?

KUNTA LIITTO

Yhteistyötä tarvitaan monilla tasoilla

- päätöksenteossa
- johtamisessa
- valmistelussa ja kehittämisessä
- asiakaspinnassa

KUNTA-LIITTO

Kuntien, koulutuksenjärjestäjien ja hyvinvointialueen yhteistyörakenteissa huomioitava

- Velvoite tehdä yhteistyötä
- Yhteistyön tarpeet eri tasoilla
- Sivistys- ja sotepalvelujen yhteinen kehittäminen
- Tiedonkulku
- Liikkumavara eri alueille soveltuvien yhteistyömallien rakentamiseen
- Yhdenmukainen johtaminen tarvittavin osin

Kiitos.

Irmeli Myllymäki
0469214443
irmeli.myllymaki@kuntaliitto.fi
@IrmeliMyllymaki

www.kuntaliitto.fi

Tehtäväkohtainen integraatiotutkimus – alustavia tuloksia

Kehittämispäällikkö Kauko Aronen, Kuntaliitto
Juhani Lehto, professori, emeritus. Tampereen yliopisto

KUNTALIITTO | Kommun-förbundet

#sotetulevaisuuspäivä

KUNTA LIITTO

Tehtäväkohtainen integraatioselvitys sote-palveluista ja niihin liittyvistä kuntien tehtävistä

Kuntaliiton sote-tulevaisuuspäivä 20.11.2020

Kauko Aronen

Kuntaliitto toteuttaa tehtäväkohtaisen integraatioselvityksen sote-palveluista ja niihin liittyvistä kuntien tehtävistä

Tausta ja tarve

- Toistaiseksi on korostunut hoidon ja hoivan näkökulma mutta **ongelmien ennalta ehkäisemisen näkökulma** on jäänyt vähemmälle.
- Taustalla mm. **kaupunkien kritiikki**, mutta **alueiden ja kuntien erilaisuuden** huomioon ottaminen on tärkeää muuallakin

.

Mitä tutkitaan

- Horisontaaliset vs. vertikaaliset integraatiotarpeet?
- Muut paikalliset yhteistyötarpeet, kuten muut viranomaistahot ja järjestöt?
- Tehtävien organisoinnin ja työnjaon sopimisen kannalta?
- Erilaisissa kunnissa ja erilaisilla alueilla?

Miten tutkitaan

- Empiiriseen aineistoon, todellisiin yhteistyösuhteisiin perustuen
- Kysely erilaisten tehtävien haltijoille erilaisissa kunnissa.
- Yhteistyössä **Tampereen yliopiston** johtamiskorkeakoulun kanssa

Ensimmäinen integraation tarvetta eri suuntiin selvittävä empiirinen työ. Jo se, että sellainen tehdään vasta nyt on merkittävää.

KUNTA LIITTO

Aineisto

- Kysely lähetettiin muutamaan kertaan kesä-elokuun välissä 12 kuntaan ja kuntayhtymään
- Otos 719, joista lopulta vastasi 268 → vastausprosentti 37,3 %

Tutkimuksen kohteena olevat tahot	Vastaukset
Sosiaalipuoli	
Vanhuspalvelut	24
Lapsiperheisiin ja lastensuojeluun liittyvät tahot	25
Työikäisten sosiaalipalvelut, ml. mielenterveystyön asumis- ja avopalvelut ja päihdepalvelut	35
Vammaispalvelut	9
Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut	8
Terveyspuoli	
Kouluterveydenhuollon palvelut ja opiskeluterveydenhuollon palvelut	6
Terveyskeskuksen avovastaanottopalvelut	16
Perusterveydenhuollon lyhytaikainen vuodeosastohoito ja kotisairaala	7
Koti(sairaan)hoito	4
Psykiatrinen erikoissairaanhoito, ml. lapsipsykiatrian ja nuorisopsykiatrian erikoissairaanhoito	9
Somaattinen erikoissairaanhoito	1
Sivistyspuoli	
Kasvatus- ja opetustoimi ml. varhaiskasvatus	42
Nuorisotoimi	8
Liikunta- ja kulttuuripalvelut ml. kirjastot	16
Tekninen puoli ja yleishallinto	
Kunnan yhdyskuntarakenteen kehittäminen, asuinalueiden kehittäminen ja kaavoitus	8
Työllisyyden ja elinvoiman edistämisestä vastaavat tahot kunnassa	18
Kunnan maahanmuuttajapalvelut	6
Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johto-, seuranta- ja asiantuntijatehtävät	26

KUNTA LIITTO

Huomioita aineistosta ja analyysista

1. Kyse on empiirisestä, eri tehtävien hoitavien työntekijöiden työssään ilmoittamien kontaktien, yhteistyösuhteiden havainnoinnista.
2. Kysyttiin tehtävän hoidossa tarvittavan yhteystyön tiiviyttä (useutta), sen molemminpuolisuutta ja koettua yhteistyön tarvetta.
3. Näistä kolmesta osasta on rakennettu yhdistetty muuttuja, joka saa keskiarvokseen 100 ja hajonta on 40. Tämä yhdistetty muuttuja on saanut tulkinnan integraatiotarve asianomaisen vastaajan edustaman tehtävätahon (esim. työikäisten sosiaalipalvelut) ja muiden tahojen välillä. Tämä on kuvattu lukumatriisina.
4. Kuvantamisohjelma tuottaa numeromatriisista verkostokuvan ja piirtää samaan klusteriin (väri) ne tehtävätahot, joilla on enemmän integraatiotarvetta keskenään kuin ulospäin. Keskellä kuviota ovat siten eniten integraatiotarpeita kaikkialle saaneet tehtävätahot. Ulkokehällä on tehtävätahot , joilla on vähemmän yhteyksiä (paitsi ehkä naapuriinsa). Myös noodien (tehtävätahojen) etäisyys toisistaan kuviossa kuvaa integraatioarpeen suuruutta noodien välillä.

Nykyiset yhteistyösuhteet – toteutunut yhteistyön tiiviys

- **Perusverkostoanalyysi**
  - Kuviossa tulee esiin kolme eri klusteria (sininen, vihreä ja punainen) ja ne yhdistyvät toisiinsa (1) lapsiperheiden sekä lastensuojelun palveluiden, (2) hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijatehtävien sekä (3) työikäisten sosiaalipalveluiden kautta ts. nämä ovat aineistosta esiin nousseet avainalat
  - Toteutunut yhteistyö erottelee kolme klusteria, huomattavaa on, että lapsiperheklusterin erikseen

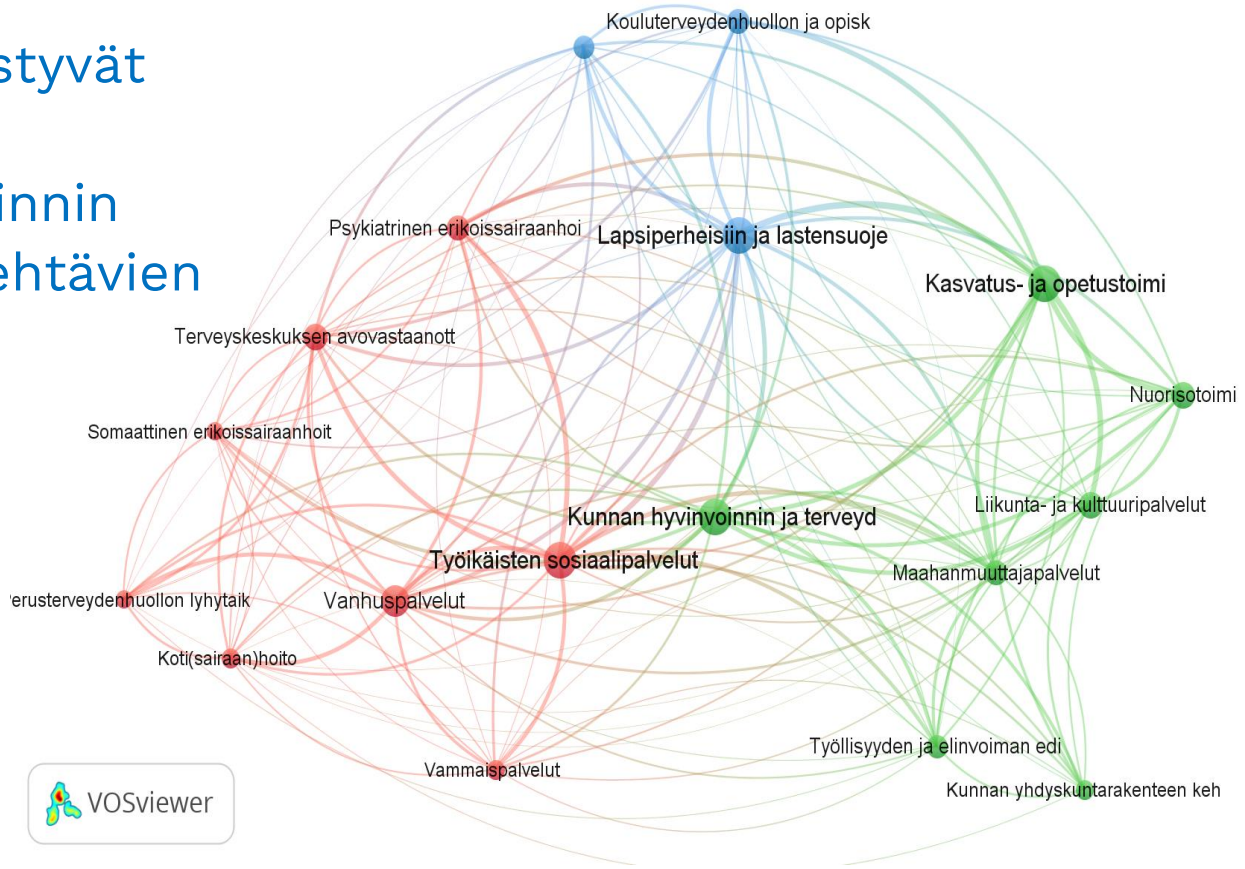

KUNTA-LIITTO

Yhdistetty muuttuja: Integraatiotarpeet tehtäväryhmien välillä, työikäisten sosiaalipalveluista kaikki, ml. päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut

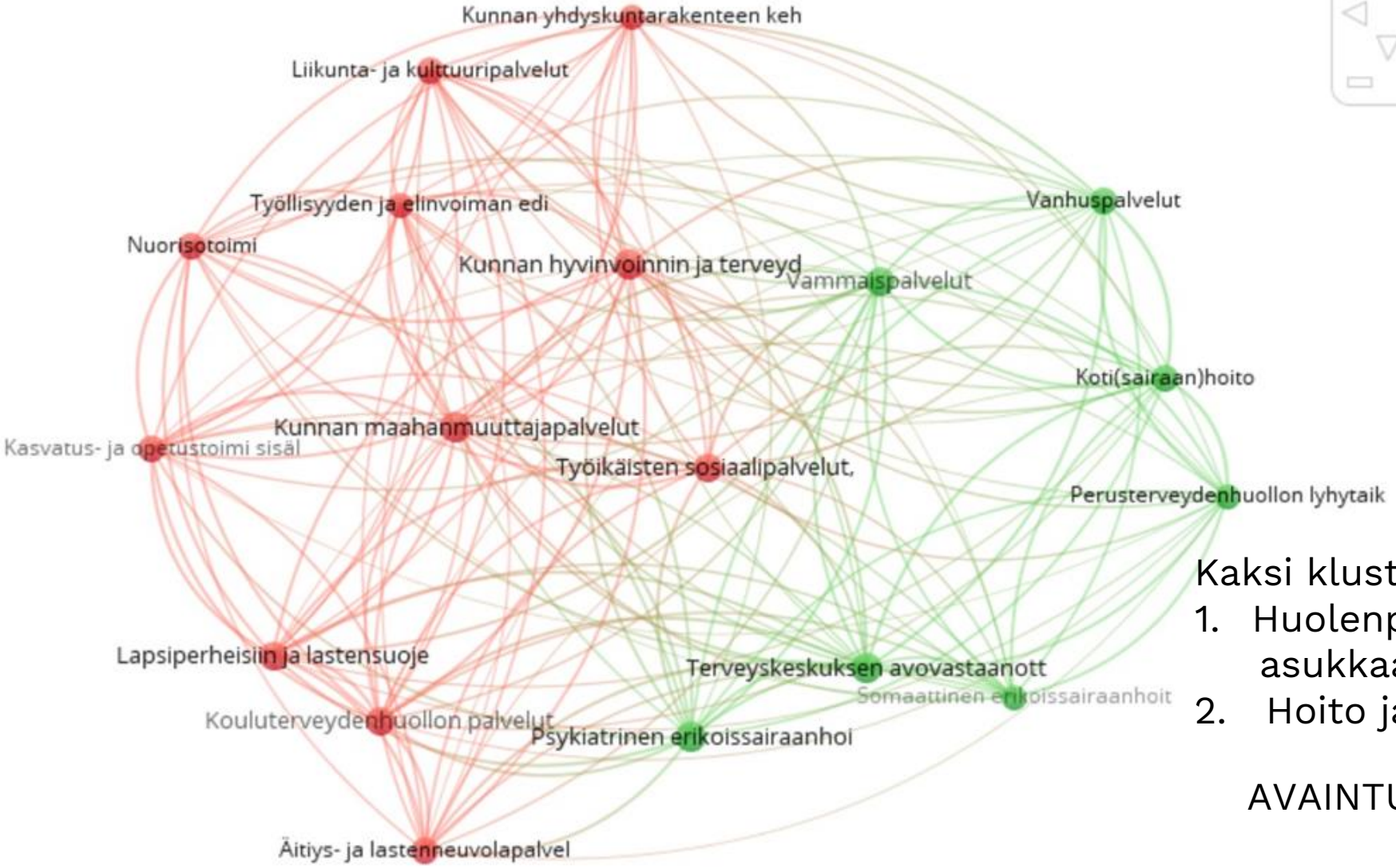

Kaksi klusteria:

1. Huolenpito kunnan asukkaasta ja
2. Hoito ja hoiva

AVAINTULOS

Yhdistetty muuttuja: Integraatiotarpeet tehtäväryhmien välillä, työikäisten sosiaalipalveluista jätetty päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut pois

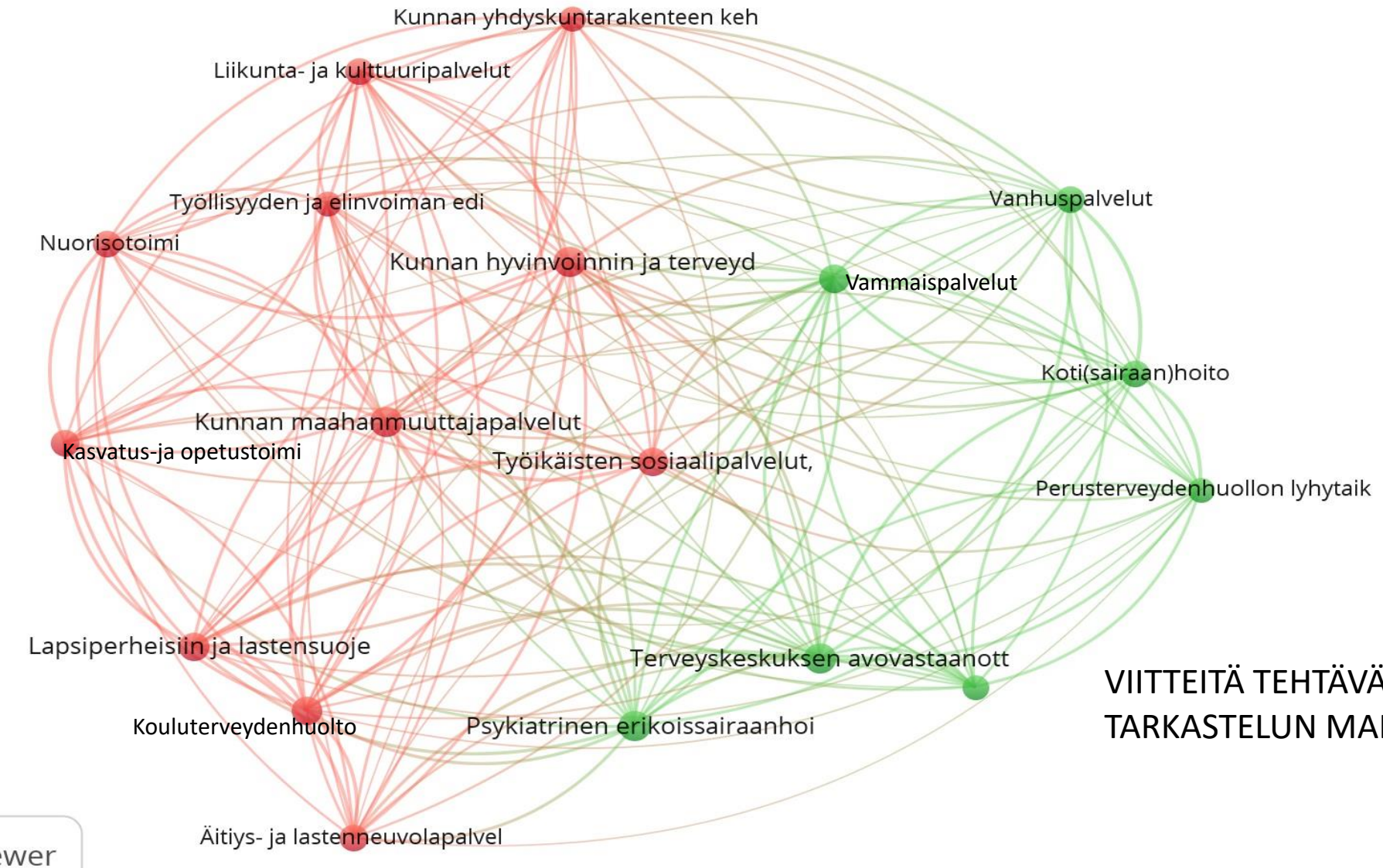

VIITTEITÄ TEHTÄVÄKOHTAISEN TARKASTELUN MAHDOLLISUUDESTA

VOSviewer

Yhdistetty muuttuja: Integraatiotarpeet tehtäväryhmien välillä, työikäisten sosiaalipalveluissa vain päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut

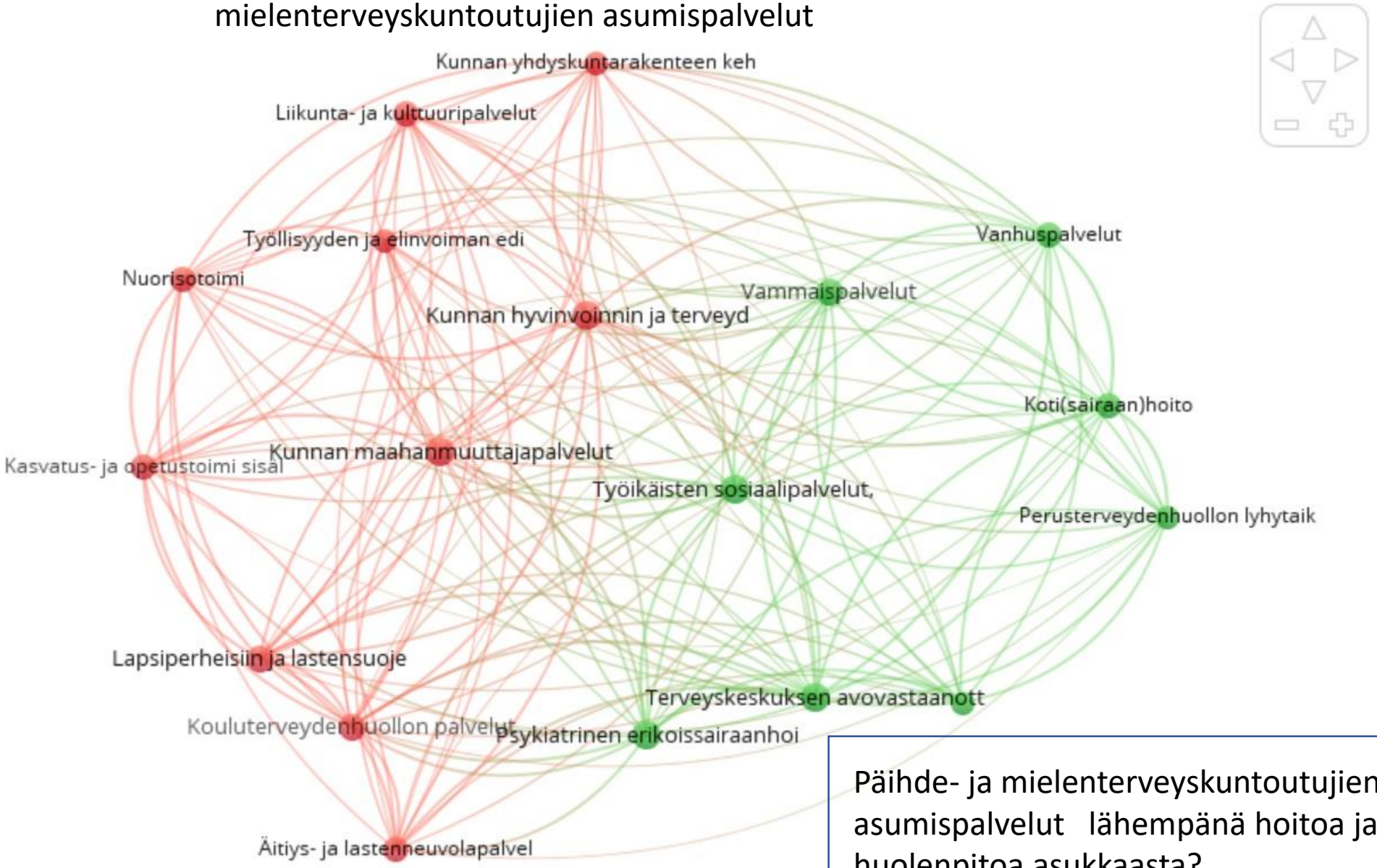

Päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut lähempänä hoitoa ja hoivaa kuin huolenpitoa asukkaasta?

Kommentti tulokseen

- Integraatiotarve tehtäväryhmien välillä tuottaa kaksi klusteria:

1. Huolenpito kunnan asukkaasta ja
2. Hoito ja hoiva

- Viitteellinen tulos yksityiskohtaisemmalta tehtävätasolta: Päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelu lähempänä hoitoa ja hoivaa kuin huolenpitoa asukkaasta?

- Metodinen tulos: osoittaa, että tehtäväkohtainen integraatiotarpeen analyysi on mahdollista

Tulkinta: integraatiotarpeen pohjalta kaksi klusteria

- Klusteroitumista integraatiotarpeilla mitattuna kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johto-, seuranta- ja asiantuntijatehtävien (kuntalain mukainen kunnan hyvinvointitehtävä), työikäisten sosiaalipalveluiden, kunnan maahanmuutto- ja työllisyyspalveluiden sekä lapsiperheiden sosiaalipalveluiden kesken.
- Tätä voisi sanoa **huolenpito kunnan asukkaasta-klusteriksi**. Se on kontekstisidonnaista, yhdyskuntia ja yhteisöjäja olosuhteita kehittävää, yhteydessä muihin kuntapalveluihin
- Toinen on yksittäiseen asiakkaaseen kiinnittyvät, usein helpommin tuotteistettavat ja terveydenhuoltoon yhteydessä olevat **hoiva- ja hoitopalvelut -klusteri**.

Seuraavissa dioissa suurten Kaupunkien (Tanpere, Vantaa, Oulu) ja muun aineiston vertailua integraatiotarve-muuttujan ryhmäkeskiarvojen avulla

- Kaikin osin aineiston koko ei oikeuta vahvoja johtopäätöksiä
- Tulokset viitteellisiä

Yhteistyötarpeet kuntakoon mukaan

- **Sama monimuuttuja-analyysi (Kauko) lomakkeen kysymysten 2.x.1. – 2.x.3. pohjalta**
  - Erot näkyvät selkeämmin itse aineistossa kuin verkostokuvioissa → punaisella > 140

Suuret kunnat

	Suuret																				
	Vanhuspa	Lapsiperhe	Työikäiste	Vammaisp	Äitiys- ja l	Kouluterve	Terveyske	Perusterve	Koti(sairaa	Psykiatrin	Somaattin	Kasvatus-	Nuorisotoi	Liikunta- ja	Kunnan yh	Työllisyyd	Kunnan m	Kunnan hy	KELA, TE	Paikalliset	Valtakunnalliset
Vanhuspalvelut		39,95816	87,52466	89,62705	38,64417	36,01618	137,1935	137,1935	171,3573	84,63388	118,7977	42,58614	50,47009	113,5417	76,74993	89,88984	66,23799	130,8864	105,6577	121,4256	113,5417
Lapsiperheisiin ja lastensuojeluun liittyvät tahot	49,56907		130,6611	117,8216	152,9614	140,4598	91,57926	49,23119	54,5247	143,3881	80,4291	152,9614	107,2345	81,78064	66,46325	79,75334	130,4359	129,8727	105,7704	127,7328	121,4256
Työikäisten sosiaalipalvelut, ml. mielenterveystyön asumis-, avo- ja päihdepalvelut	123,2488	132,2661		134,04	57,17145	72,8408	151,4832	90,28404	96,49265	161,8309	118,8141	53,03238	74,61469	67,66696	97,3796	120,4402	150,5963	132,4139	135,2226	141,1355	122,214
Vammaispalvelut	152,9614	137,1935	168,7293		101,7158	100,139	144,2891	144,2891	160,8454	113,5417	121,4256	89,10145	84,37108	119,0605	154,5382	137,1935	129,3096	145,0775	121,4256	168,7293	160,8454
Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut	9,473552	160,8454	74,12194	40,22096		160,8454	121,4256	5,324054	3,166391	129,3096	100,139	121,4256	104,081	74,12194	53,62367	42,58614	58,35404	97,7738	67,81478	97,7738	83,58268
Kouluterveydenhuollon ja opiskeluterveydenhuollon palvelut	26,81824	160,8454	105,6577	82,00589	145,0775		168,7293	26,81824	50,47009	137,1935	129,3096	176,6133	137,1935	129,3096	66,23799	95,40861	121,4256	145,0775	58,35404	121,4256	105,6577
Terveyskeskuksen avovastaanottopalvelut	176,6133	141,1355	141,1355	141,1355	137,1935	137,1935		160,8454	164,7874	109,5997	133,2516	105,6577	78,06392	78,06392	70,17997	85,94787	89,88984	121,4256	105,6577	101,7158	105,6577
Perusterveydenhuollon lyhytaikainen vuodeosastohoito ja kotisairaala	145,0775	82,00589	105,6577	113,5417	42,58614	66,23799	105,6577		164,7874	97,7738	176,6133	58,35404	58,35404	50,47009	58,35404	66,23799	42,58614	66,23799	74,12194	121,4256	58,35404
Koti(sairaan)hoito	231,801	50,47009	97,7738	145,0775	34,70219	50,47009	160,8454	192,3812		145,0775	160,8454	34,70219	42,58614	74,12194	82,00589	50,47009	68,60318	137,1935	168,7293	137,1935	113,5417
Psykiatrinen erikoissairaanhoito	129,3096	129,3096	200,2651	143,5007	105,6577	152,9614	152,9614	152,9614	152,9614		129,3096	105,6577	152,9614	105,6577	82,00589	108,0229	152,9614	129,3096	152,9614	176,6133	152,9614
Somaattinen erikoissairaanhoito	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589		105,6577	1,47368	1,47368	58,35404	58,35404	105,6577	82,00589	105,6577	105,6577	105,6577
Kasvatus- ja opetustoimi sisältäen varhaiskasvatuksen	54,41207	135,8796	63,61001	80,6919	91,20384	99,08779	8,816556	8,816556	21,69367	103,0298	37,33018		113,2789	122,4768	72,80795	82,00589	122,7396	116,1697	80,6919	99,08779	80,8233
Nuorisotoimi	17,3575	184,4972	129,3096	105,6577	46,52812	161,6338	89,88984	19,72269	31,54861	113,5417	50,47009	208,1491		200,2651	129,3096	145,0775	145,0775	145,0775	129,3096	168,7293	160,8454
Liikunta- ja kulttuuripalvelut ml. Kirjastot	152,9614	113,5417	137,1935	97,7738	101,7158	105,6577	67,02639	44,95133	49,6817	53,62367	64,6612	113,5417	117,4837		109,5997	91,07244	94,22602	117,4837	32,73121	176,6133	34,41292
Kunnan yhdyskuntarakenteen ja asuinalueiden kehittäminen sekä kaavoitus	129,3096	50,47009	89,88984	89,88984	26,81824	26,81824	26,81824	26,81824	58,35404	26,81824	26,81824	121,4256	82,00589	89,88984		89,88984	105,6577	121,4256	97,7738	121,4256	89,88984
Työllisyyden ja elinvoiman edistäminen kunnassa	35,71584	57,17145	149,0758	84,20214	17,47013	46,19023	108,5298	15,27389	14,26024	117,6526	66,12537	111,2328	116,1321	88,59462	48,38648		141,1355	115,2874	190,2976	152,7925	91,29769
Kunnan maahanmuuttajapalvelut	121,4256	168,7293	160,8454	129,3096	97,7738	105,6577	129,3096	97,7738	97,7738	113,5417	97,7738	152,9614	113,5417	105,6577	121,4256	184,4972		200,2651	168,7293	176,6133	152,9614
Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johto-, seuranta- ja asiantuntijatehtävät	114,1048	129,9854	110,3881	93,32499	117,4837	128,127	111,0639	68,15267	63,08441	82,00589	59,90831	132,6884	126,2686	120,6936	122,5519	107,3472	87,91886		99,91372	103,2926	86,0605

Muut kunnat

	Muut																				
	Vanhuspa	Lapsiperhe	Työikäiste	Vammaisp	Äitiys- ja l	Kouluterve	Terveyske	Perusterve	Koti(sairaa	Psykiatrin	Somaattin	Kasvatus-	Nuorisotoi	Liikunta- ja	Kunnan yh	Työllisyyd	Kunnan m	Kunnan hy	KELA, TE	Paikalliset	Valtakunnalliset
Vanhuspalvelut		19,72269	106,2885	128,5212	10,41963	14,3616	134,986	148,0734	162,2645	85,94787	119,8489	16,72679	23,3493	101,8734	82,16357	85,15947	50,47009	116,0646	108,8113	135,7744	110,2304
Lapsiperheisiin ja lastensuojeluun liittyvät tahot	4,546083		135,2226	105,6577	152,9614	127,5357	57,17145	17,5546	47,71071	133,4487	55,98886	143,5007	119,8489	82,59719	19,91979	85,55367	164,7874	64,26701	87,91886	111,5707	111,5707
Työikäisten sosiaalipalvelut, ml. mielenterveystyön asumis-, avo- ja päihdepalvelut	125,6996	130,5544		122,214	86,23833	98,68667	123,8323	91,21767	105,4088	139,2683	100,8029	73,41654	86,98523	75,28379	68,4372	107,525	121,5916	113,1268	144,6211	136,1562	110,886
Vammaispalvelut	121,4256	137,1935	128,127		39,43256	59,53664	105,6577	89,88984	113,5417	112,3591	92,64923	58,35404	75,69873	74,12194	82,00589	97,7738	87,91886	89,88984	105,6577	117,4837	89,88984
Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut	59,30012	214,4563	164,3143	105,6577		186,074	131,6748	55,04278	39,43256	144,9198	69,23389	152,9614	104,7117	88,15538	55,51582	86,73626	91,46663	133,0939	92,41271	91,46663	78,2216
Kouluterveydenhuollon ja opiskeluterveydenhuollon palvelut	70,17997	212,0911	93,83182	105,6577	117,4837		176,6133	58,35404	58,35404	117,4837	105,6577	152,9614	129,3096	117,4837	93,83182	93,83182	117,4837	117,4837	70,17997	93,83182	82,00589
Terveyskeskuksen avovastaanottopalvelut	147,7055	160,8454	147,7055	120,9	158,2174	145,0775		118,7977	115,1185	92,51783	105,9205	132,9888	91,20384	82,53149	55,20046	55,46326	107,7601	135,354	124,0536	100,4018	86,73626
Perusterveydenhuollon lyhytaikainen vuodeosastohoito ja kotisairaala	184,4972	26,81824	129,3096	121,4256	18,93429	26,81824	168,7293		176,6133	137,1935	176,6133	26,81824	26,81824	50,47009	66,23799	42,58614	42,58614	137,1935	105,6577	58,35404	58,35404
Koti(sairaan)hoito	152,9614	82,00589	105,6577	82,00589	82,00589	82,00589	129,3096	152,9614		11,05034	176,6133	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	105,6577	105,6577	82,00589
Psykiatrinen erikoissairaanhoito	109,2055	152,9614	155,9179	122,214	109,7968	136,9964	144,3877	86,44062	97,3796		164,7874	121,9184	116,1533	80,52765	64,8583	106,6925	122,3619	127,8314	136,4052	134,6313	113,7881
Somaattinen erikoissairaanhoito	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589	82,00589		105,6577	1,47368	1,47368	58,35404	58,35404	105,6577	82,00589	105,6577	105,6577	105,6577
Kasvatus- ja opetustoimi sisältäen varhaiskasvatuksen	39,43256	148,5267	52,34253	76,88133	80,33056	127,1415	41,00935	7,798212	9,079354	97,08395	30,07037		126,3531	123,9879	57,76275	65,4496	105,5592	99,05494	77,66972	104,3766	79,44361
Nuorisotoimi	40,85167	132,6209	96,197	86,73626	32,33701	119,8489	67,81478	55,98886	52,20456	96,197	53,15064	176,6133		138,7703	119,8489	110,3881	110,3881	148,2311	105,6577	134,04	119,8489
Liikunta- ja kulttuuripalvelut ml. Kirjastot	132,9888	117,2209	90,94104	110,6509	88,31305	83,58268	62,03322	49,6817	68,34038	49,9445	49,9445	160,8454	155,5894		131,9376	111,7021	103,0298	137,1935	77,27552	150,3335	39,93169
Kunnan yhdyskuntarakenteen ja asuinalueiden kehittäminen sekä kaavoitus	115,5915	85,31715	92,88575	98,56219	61,6653	43,21686	37,54041	37,54041	44,16293	37,54041	37,54041	125,9983	116,5376	123,6332		137,3512	78,69464	117,9567	102,8195	106,1308	74,91034
Työllisyyden ja elinvoiman edistäminen kunnassa	46,52812	64,26701	105,6577	82,00589	5,137379	52,44108	93,83182	5,137379	11,05034	63,67571	16,9633	99,74478	117,4837	82,00589	11,05034		82,00589	87,91886	176,6133	93,83182	46,52812

Lapisperhepalveluiden integraatiotarpeet kuntakoon mukaan

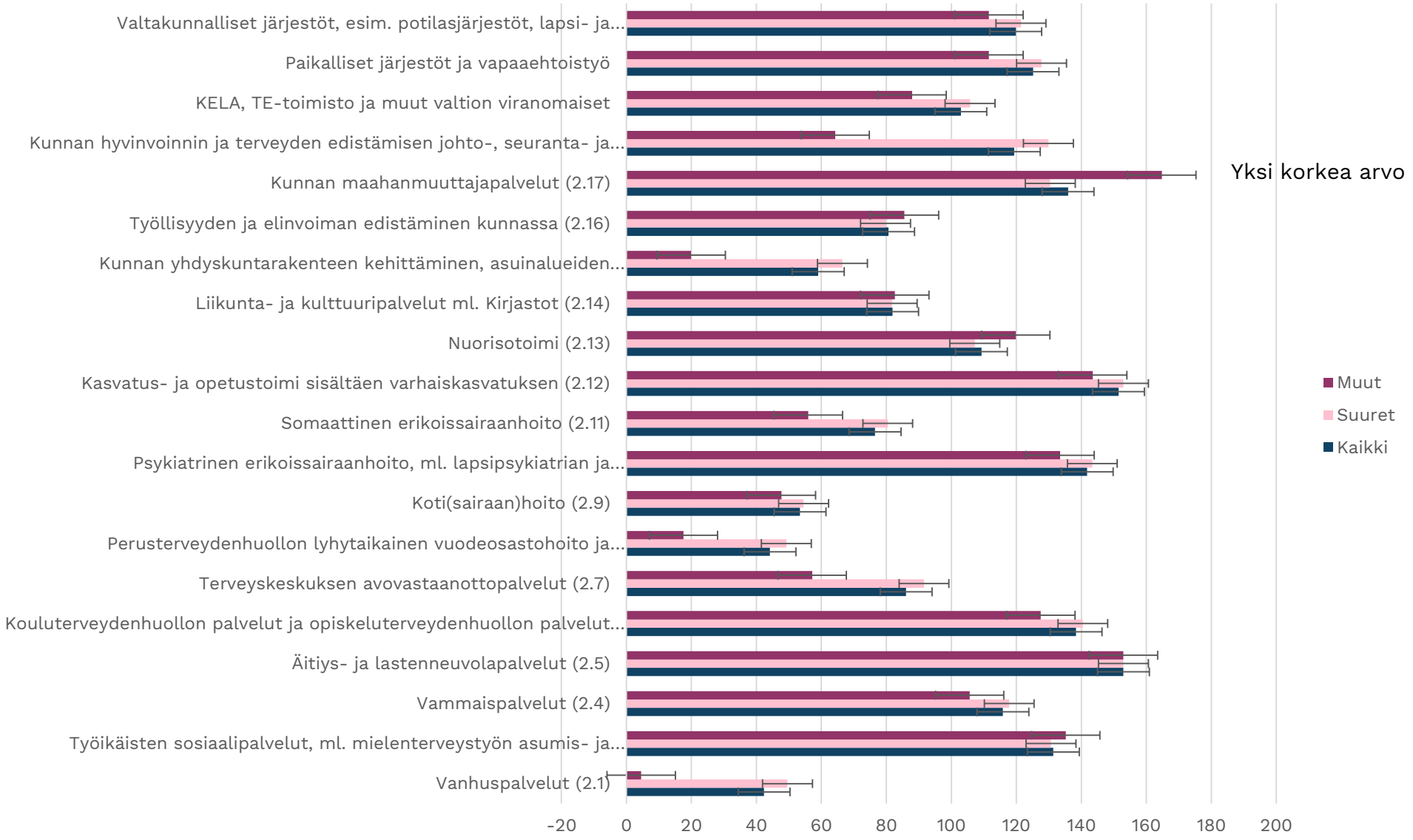

Työikäisten sosiaalipalvelujen integraatiotarpeet kuntakoon mukaan

Kouluterveydenhuollon integraatiotarpeet kuntakoon mukaan

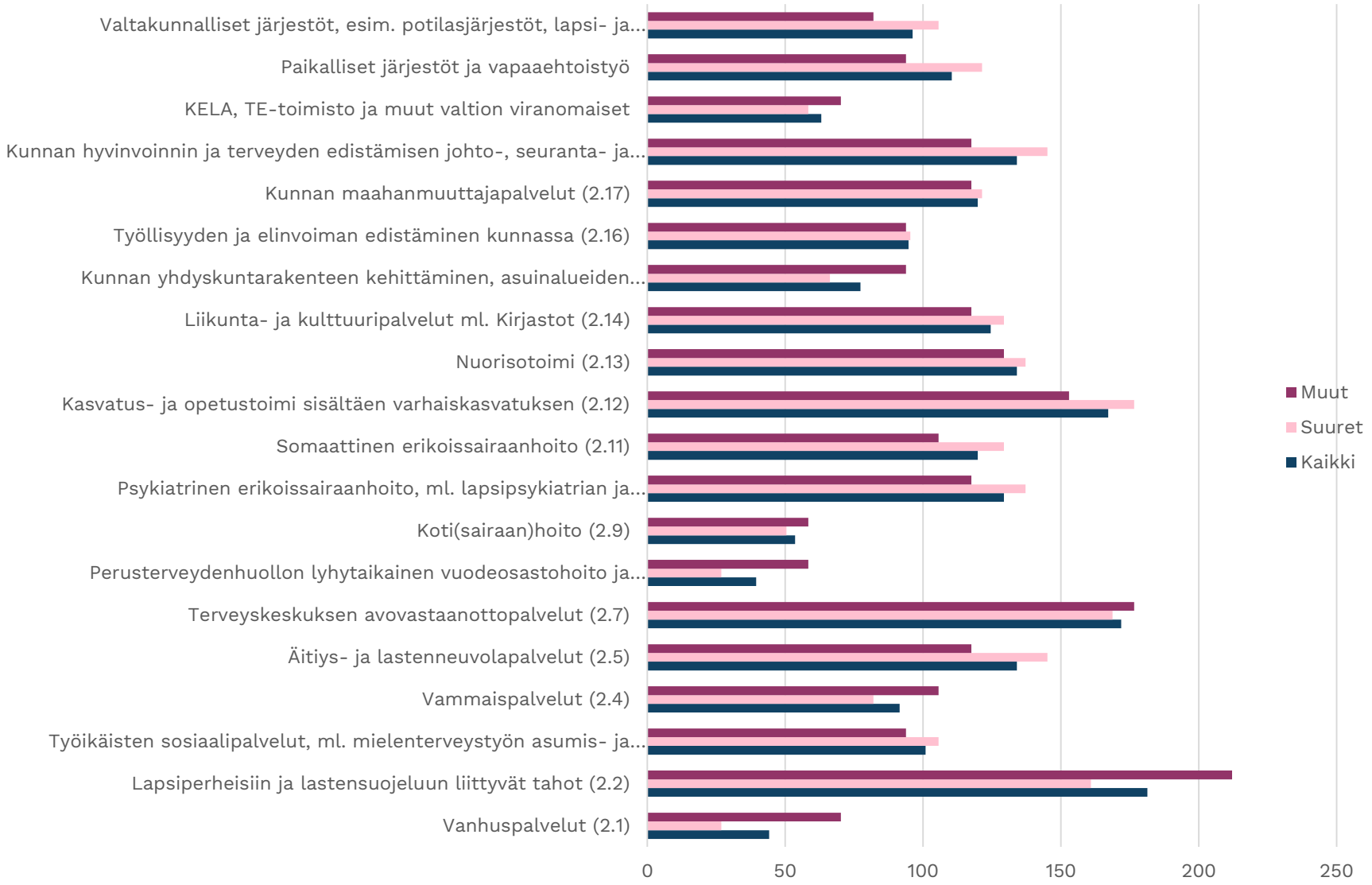

Psykiatrisen erikoissairaanhoidon integraatiotarpeet kuntakoon mukaan

Kunnan maahanmuuttajapalveluiden integraatiotarpeet kuntakoon mukaan

Kommentti tulokseen

- Viitteitä siitä, että eroja kuntakoon mukaan on
- Aineisto ei anna vahvoihin johtopäätöksiin mahdollisuuksia
- Suurissa kaupungissa yhteistyötarpeet kunnan muihin palveluihin muita voimakkaampia

Johtopäätöksiä

1. Tutkimustietoon perustuvaan päätöksentekoon aineksia
2. Empiirien tutkimus integraatiotarpeista on mahdollista
   - Tämä tutkimus on ensimmäinen empiirinen tutkimus aiheesta (ml, integraatiotarpeet kuntien muihin tehtäviin), (sic!)
3. On mahdollista löytää eroja kuntien välillä
4. Koronatilanteen puristuksessa ei täysin tyydyttävää aineistoa: työtä pitäisi jatkaa
5. Rajapinta muodostuu aina johonkin, miten se voidaan parhaiten hoitaa? Missä rajapinta aiheuttaa vähiten vaurioita?
6. Tulokset antavat viitteen, että **huolenpito kunnan asukkaasta -klusteri tulisi pikemminkin jättää kuntaan tai kuntayhteistyöhön** vaurioiden välttämiseksi
7. Yksittäiseen asiakkaaseen kiinnittyvät, usein helpommin tuotteistettavat terveydenhuoltoon yhteydessä oleva **hoiva- ja hoitopalvelut –klusteri** vähemmällä vaurioilla suurempiin yksiöihin, joista myös hyötyjä asiantuntemuksesta, skaalasta**...**
8. **Tulos varoittaa tärkeiden integraatiosuhteiden rikkomisen vaarasta ja penää lisää tutkimusta aiheesta!!!**

KUNTA-LIITTO

Paneelikeskustelu

Hyvinvointialueet ja kunnat:

Minkälaista yhteistyötä ja työnjakoa tarvitaan?

KUNTA-LIITTO | Kommun-förbundet

#sotetulevaisuuspäivä

Paneelissa mukana

Kehityspäällikkö Merja Tepponen, Eksote

Strategiajohtaja Markku Rimpelä, Hämeenlinnan kaupunki

Suunnittelupäällikkö Mika Vuori, Tampereen kaupunki

Johtaja Tarja Myllärinen, Kuntaliitto

KUNTA-LIITTO | Kommun-förbundet

Yhteistyö ja yhdyspinnat järjestökentän näkökulmasta

Johtaja, varapääsihteeri Anne Knaapi, SOSTE

KUNTA-LIITTO | Kommun-förbundet

#sotetulevaisuuspäivä

Yhteistyö ja yhdyspinnat järjestökentän näkökulmasta

20.11.2020

Sote-tulevaisuuspäivä: Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyö

Johtaja, varapääsihteeri Anne Knaapi

SOSTE

Yhteistyösarkaa riittää

- Laki hyvinvointialueesta tulee voimaan 1.7.2021

- Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki tulee voimaan 1.1.2023

SOSTE

Valinkauhassa monia järjestöjen toiminnan kannalta keskeisiä kysymyksiä

mm. toimintaedellytykset ja toimintamuotojen kehittäminen

Uudet valtuustot kunnissa

Uudet aluevaltuustot hyvinvointialueilla

SOSTE

@AnneKnaapi
20.11.2020

Järjestöt ovat osa paikallista elinvoimaa

Suomen sote-järjestöt lukuina

1 300 000 jäsentä
500 000 vapaaehtoista
260 000 vertaistukijaa
50 000 ammattilaista

10 600 yhdistystä, joista
yli 200 toimii valtakunnallisesti

37 500 järjestöjen sote-palvelujen tuotannon työntekijää, joista
7 400 järjestöomisteisten yhtiöiden työntekijää

1 000 sote-palveluja tuottavaa järjestöä
70 sote-palveluja tuottavaa järjestöomisteista yhtiötä

SOSTE

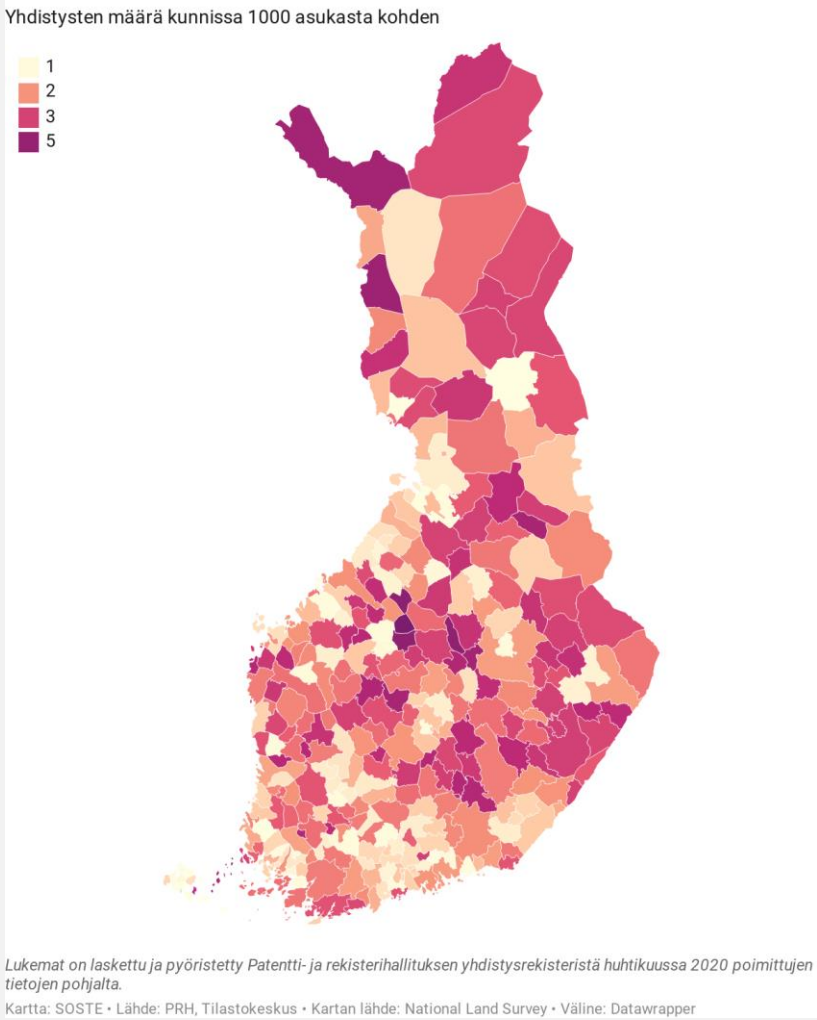

SOSTE

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

- painopisteenä ennaltaehkäisy

- hallintokunnat ylittävänä ja yksityisten ja kolmannen sektorin kanssa tehtävänä yhteistoimintana **kunnassa**
- **yhteisötason toiminta**

Mutta huom.!

- Myös osana palvelutapahtumaa ja sen rinnalla **hyvinvointialueen sote-keskuksessa**
- **asiakaslähtöinen, yksilöllinen palvelukokonaisuus**

SOSTE

Anne Knaapi
22.11.2020

Hyte sote-keskusten palveluprosesseissa

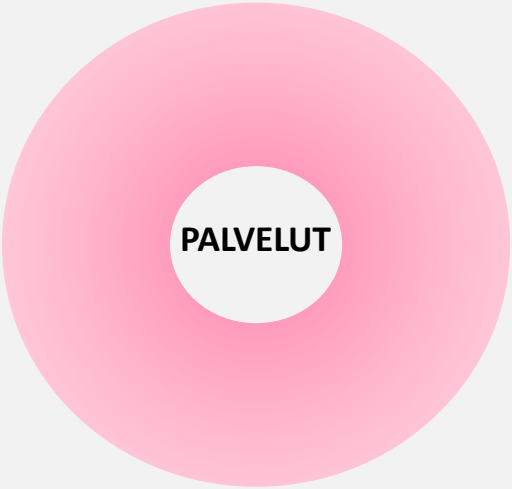

- erotettava toisistaan palvelun kova ydin ja
- palvelua tukeva ja täydentävä työ- ja toimintakykyä ja elämänhallintaa rakentava hyte-tuki

Haittakysynnän (failure demand) vähentäminen; tilalle ihmisen kokonaisvaltainen palvelu- ja tuki

Järjestöillä tarjottavana osaamista ja resursseja tähän hyte –tukeen, mutta

toimintatavat ja rakenne luotava kansallisella ohjauksella

SOSTE

Anne Knaapi
20.11.2020

Yhteistyö järjestöjen näkökulmasta

- Huolehdittava järjestöjen lisäarvon kanavoitumisesta uusiutuviin hyte- ja palvelurakenteisiin
  - ei riitä että rakenteita muutetaan, mentävä sisälle toimintatapoihin ja prosesseihin, toimiva työn- ja vastuunjako

- turvattava järjestöjen toimintaedellytykset ja

- hyödynnettävä niiden kyvykkyydet terveyden ja hyvinvoinnin tuottamiseen ja palvelujärjestelmän kehittämiseen mm. järjestöjen palvelutuotanto ja työllistämismahdollisuudet

SOSTE

Yhteistyö ja yhdyspinnat voimavaraksi

- Julkinen sektori tarvitsee järjestökumppaneita vastatakseen aitoon asiakastarpeeseen.
- Kunta-järjestöyhteistyö on vuoropuhelua. Samoin hyvinvointialue-järjestöyhteistyö.
- Valtuustojen päätösten järjestövaikutukset on tunnistettava, ennakoitava ja arvioitava.
- Järjestöt tarvitsevat tukea, tiloja ja toiminta-avustuksia.
- Tieto järjestöistä on oltava osa kunnan ja hyvinvointialueen tietojohtamista.
- Kilpailutuksissa on muistettava järjestöjen – usein pienimuotoinen – palvelutuotanto. Järjestöt mukaan tuottamaan palveluita.
- Paikallisuuden korostuminen on kunnalle ja alueelle mahdollisuus, jota vahva kansalaistoiminta tukee.
- Aktiivinen kansalaisjärjestötoiminta on osa kunnan ja alueen elinvoimaa.

SOSTE

Anne Knaapi
Johtaja, varapääsihteeri
040 1942 518, anne.knaapi@soste.fi
Yliopistonkatu 5, 00100 Helsinki
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry.

SOSTE

Kiitos osallistumisesta!

Webinaari jatkuu **klo 13:00** - Iltapäivän teema: pelastustoimen uudistus ja yhteistyö sote-palveluiden ja kuntien kanssa

Aamupäivän tallenne julkaistaan ensiviikolla Kuntaliiton tapahtumasivulla ja on katsottavissa **kaksi viikkoa**

Esitykset viedään **kuntaliitto.fi/soteuudistus** - sivuille

KUNTA LIITTO | Kommun-förbundet